

REFERAT AG-mötet i Karlskrona den 3-4 mars 2015

Närvarande:

Kjetil Aasebø, Kystverket, NO

Espen Reite, Kystverket, NO

Torunn Østmann, Kystverket, NO

Michael Tolstrup, Værnsfælles Forsvarskommando, DK

Fridrik Heinesen, Landsverk, FO

Kati Tahvonen, Finlands Miljöcentral (SYKE), FI

Helgi Jensson, Umhverfistofnun, IS

Margaretha Ericsson, Myndigheten för Samhällskydd och Beredskap (MSB), SE

Bernt Stedt, Kustbevakningen, SE (närvarande den 3 mars 2015)

Bruno Axelsson, Kustbevakningen, SE

Alexander von Buxhoeveden, Kustbevakningen, SE (närvarande den 4 mars 2015)

Patrik Risberg, Kustbevakningen, SE (närvarande den 4 mars 2015)

Kati Suomalainen, sekreterare för Köpenhamnsavtalet

1. Mötets öppnande

Bernt Stedt öppnade mötet och önskade alla välkomna.

2. Val av ordförande

Kjetil Aasebø valdes som ordförande. Alla närvarande presenterade sig kort.

3. Godkännande av dagordningen

Dagordningen godkändes. SE föreslog att punkt 10.9 Strategi skulle behandlas först under den andra mötesdagen. Under övriga ärenden skulle MSB informera om ett projekt. NO skulle informera om testhallen samt om den planerade KBH övningen 2017.

4. Information om mötesarrangemang

Bruno Axelsson informerade om mötets praktiska arrangemang.

5. Plenums uppgifter till AG (numrering enligt Plenum agenda)

10.1 Framtidens kommunikationsmedel

NO informerade om pågående arbete med deras digitala nödnät (Nødnett) och ett samarbetsprojekt mellan NO och SE (RAKEL) i roaming. DK informerade att deras nätverk SINE fungerar på samma sätt. I FI heter TETRA nätverket VIRVE men det är bara Gränsbevakningsväsendet som använder det. AG beslöt att testa koppling på samma frekvens i TETRA på nästa övning (KBH väst är i DK vecka 39). Utnyttjandet av TETRA nätverk vid internationella operationer kan anses som ett stort framsteg.

AG anmodar Plenum att punktens namn ändras till "Framtidens kommunikationsformer" och delas i två: 1) Voice och 2) gemensam situationsbild. Alla länder förbereder en presentation om situationen med systemen till nästa Plenum.

10.2 Kemiska bekämpningsmedel

NO informerade om [rapporten](#) i dispergeringsmedel som har offentliggjorts samt skickats till departementet. Länk till rapporten:

<http://www.kystverket.no/Documents/Beredskap/prosjektgruppas%20rapport%20endelig%20komprimert.pdf>.

Kystverket har i rapporten anmodat att etablera en statlig dispergeringsberedskap som supplement till den befintliga beredskapen samt till den kapacitet som finns hos oljeoperatörer. Bruk av dispergeringsmedel ingår i de olika operatörers beredskapsplaner. Om medlet inte är förhandsgodkänt skall tillstånd sökas från Kystverket. Schema för ansökan/beslut finns på

[http://www.kystverket.no/Documents/Beredskap/Skjemaer/Kontroll-%20og%20beslutningsskjema%20for%20bruk%20av%20dispergeringsmidler%20\(inkl%20veiledning\).doc](http://www.kystverket.no/Documents/Beredskap/Skjemaer/Kontroll-%20og%20beslutningsskjema%20for%20bruk%20av%20dispergeringsmidler%20(inkl%20veiledning).doc) för kännedom.

AG diskuterade användning av dispergeringsmedel i de olika länderna. I Island är det tillåtet att använda dispergeringsmedel men i princip används dispergeringsmedel inte. I DK är det underlagt restriktioner att använda dispergeringsmedel som kräver miljöministeriets godkännande men på Grönland har man inte tagit beslutning. Man får använda om nyttan är större än att inget göra. Både SE och FI följer HELCOM rekommendationer att inte använda dispergeringsmedel.

10.3 Preventiva åtgärder mot olagliga utsläpp

Plenum hade anmodat AG att undersöka fall där man använt oljeprov från det ena landet i det andra landets domstol. Länderna informerade om olika fall. Oljeprov från DK hade analyserats och använts i SE vid fallet *Golden Trader*. Oljeprov från SE hade godkänts i NO vid fallet *Godafoss*. Sekreterare bereder ett memorandum till Plenum om dessa fall och cirkulerar det till länderna inför Plenum.

AG diskuterade problematiken med oljeprovtagning. Länderna noterade att det gäller att ha en god rutin vid oljeprovtagning. Analys av oljeprovet bör helst ske så att provet flyttas över från ett land till ett annat, inte analysen eftersom laboratorier skiljer sig från varandra och har olika standard.

Till slut informerade NO om deras Ship Arrestor anskaffningar. Utrustningen blir levererat i mars 2015 . Man har mål att utarbeta en operationsmanual under hösten 2015. Placering av de två anskaffade Ship Arrestor är ännu oklar men sannolikt den ena hamnar i nord och den andra i syd.

10.4 Manualen

Sekreterare presenterade kort den nya manualen. AG diskuterade bl.a. exakthet av översättningar från avtalstextens ursprungliga språk, vilket är danska. Länderna noterade ännu några oklarheter med manualen som sekreteraren ombads att korrigera. Manualen bör också omedelbart läggas på hemsidan.

FI frågade om det vore möjligt att tillägga i manualen en sats om kommandospråket vid operationer/operativa övningar. Satsen skulle bli under punkt 3.3.1 Ledningssystem. Förslagvis: *Lead Country gör beslut om kommunikationsspråk*. AG anmodar Plenum att föreslagen tillägg om språket fogas i manualen under 3.3.1.

AG behandlade även norskt förslag om ett nytt kapitel till manualen om operatorsällskapets ansvar vid offshore verksamhet. Förslaget cirkuleras till länderna som skickar ett svar senast den 20 augusti 2015 till sekreteraren inför behandling på Plenum. Till slut diskuterade AG omstrukturering av kap. 4 i manualen. Det vore bättre att beskriva kapacitet/förmåga för bekämpning av olja/HNS i stället för beskrivelse av alla redskap i detalj. Det är önskemålet även från CECIS-systemet. Sekreteraren ombads att göra ett förslag till ny struktur.

Det noterades också att länderna bör gå genom kap. 4 årligen.

AG uppmanade alla som jobbar med KBH avtalet att läsa genom manualen.

AG diskuterade även om några "nya" definitioner borde läggas in i manualen så som CECIS, SSN och TETRA. Sekreteraren ombads att tillägga dessa.

10.5 Hemsidan samt intranät

Sekreteraren presenterade nyheter på hemsidan samt på intranät. Rapporter från övningar finns tillgängliga samt manualen som doc. Sekreteraren informerade att hon kommer att skicka epost då något laddas på intranät. AG diskuterade formaten för rapporter (där speciellt "lessons learned-identified" skulle framgå) och beslöt att en sådan skall tas fram av sekreteraren med rapporten från övningen Ytre Oslofjord (NO) som utgångspunkt. SE skulle förbereda ett underlag för HNS/KEM övningar.

AG diskuterade också POLREP-övningar om det vore möjligt att underlätta proceduren med POLREP genom en färdig format på intranät för utsändning. Sekretariatet gör ett utkast om "i-POLREP" innan sommaren. IS undersöker om detta sedan är möjligt tills nästa Plenum.

10.6 Skeppsvrak

SE informerade att arbetet med SWERA-projektet pågår att kartlägga riskvrak längs Sveriges kust. NO berättade om tömning av MV Krasnoselsk varav mera info finns på <http://subseapartner.no/projects/oil-emptying-mv-krasnoselsk/>.

AG hade fått som uppgift att ta fram information om olika dykentreprenörer i Norden. NO noterade att de har mycket erfarenhet om vrak och entreprenörer, och en lista på dem som använts finns på Kystverkets hemsida. NO konstaterade också att de inte kan som myndighet rekommendera entreprenörer utan val av en entreprenör måste grunda sig på noggranna kravspecifikationer i utbudsmaterialet. NO kan även efter förfrågan att översända kravspecifikationer som har använts vid vrakundersökningar och -tömningar.

10.7 Erfarenheter från olyckor

Länderna informerade om olyckor som hänt. I IS har det inte hänt något sedan de två fallen som presenterades på Plenum. DK informerade om ett fall som hade hänt vid bunkring av olja. FI noterade två fall, en landbaserad olycka vid en fabrik i Raahe-Brahestad samt vraken Baerbel som läcker. SE informerade om ett fartyg som höll på att sjunka nära Landsort. Kustbevakningen höll fartyget i kontroll tills sjöräddningen bogserade fartyget fast på kajen. NO noterade ett fall från oljeplattform där 120m³ olja hamnade djupt i vatten. NO gav också tilläggsinfo om fallet på plattformen Eldfisk där ca 50m³ råolja hamnade i vatten. 36m³ samlades in som emulsion. FO informerade om en liten olycka som var viktig för rättspraxis.

10.8 Olja i is

NO vill utveckla kunnandet i oljebekämpning i is. Kystverket och oljeindustrin tillsammans med NOFO har verkställt FoU programmet OV2015. Det har kommit in 120 projektförslag. Efter genomgång av förslagen är det 46 projektförslag kvar. Efter en ytterligare evaluering skall man under 2015 sätta i gång ca 20 projekter. Olja i is är ett aktuellt tema i några av projektförslagen.

NO informerade om status av IMO EPPR rapporten. Den är nu slutförd och under tryck. Den "arktiska versionen" kommer att tas upp på ministermötet i Arktisk Råd i april 2015. En internationell IMO utgåva håller på att bearbetas och den kommer att framläggas på EPPR-möte i 2016.

FI informerade om Olje i is-övningen i Kemi den 24-26 mars 2015. Länderna var intresserade att få veta om övningen skulle pågå i KBH regi eller i regi av det arktiska avtalet. Ordförande noterade att på Inter-Secretariat mötet hade de olika avtalen påmint om att vid planering av övningar bör man beakta EMSA:s kalender för att undvika att två "viktiga" evenemang pågår samtidigt. T.ex. nu sammanfaller Kemi-övningen med mässan InterSpill i Amsterdam.

10.9 Strategi

SE hade uppmanat länderna att utarbeta en SWOT-analys både för landet inom miljöräddningen samt för KBH-avtalet inom miljöräddningen inför AG-mötet (Bilaga 1). Därefter hade SE hade sammanställt ett dokument om åtgärder som kan eliminera svagheter och hot. (Bilaga2). Åtgärder som SE hade tagit fram inkluderade bl.a.

- 1) förtydligande av manualen,
- 2) förbättrande av kommunikation i operationer,
- 3) förtydligande av kap.4 i manualen bl. a. beskrivning av resurser,
- 4) ansvarighet vid gränsöverskridande operationer,
- 5) förtydligande av alarmeringsvägar,
- 6) framlyftandet av KBH-avtalet med en kommunikationsplan samt
- 7) samarbete med andra avtal.

AG diskuterade förslagna åtgärder och det noterades att en del frågor redan hade blivit tagits upp på agendan. Strategidiskussionen utmynnade att alla länder samt sekretariatet fick var sin åtgärd att ta vidare till Plenum (Bilaga 2). Förkortat:

- 1) Sekretariatet förtydligar manualen,
- 2) framtidens kommunikationsmedel framläggs av NO, SE tar fram ett förslag till fälthandbok, sekretariatet (och SE) tar fram rapporteringsmallar,
- 3) sekretariatet gör ett förslag om kap. 4, FI reder ut mobiliseringstider för olika system,
- 4) SE framlägger guidelines för gränsöverskridande operationer samt "places of refuge",
- 5) sekretariatet utarbetar ett förslag om kravspecifikationer för "i-POLREP",
- 6) NO tar fram en kommunikationsplan samt
- 7) fokus på samarbete med andra avtal blir som ny uppgift för AG; framläggs till Plenum som ett förslag till AG uppdrag.

Det var en mycket god diskussion om KBH-avtalets nuläge och framtid.

10.10 Olja i vattenpelaren

FI tackade länderna för "letters of interest" och informerade att de inte ännu har fått veta om SYKE ansökan till ESA har godkänts. FI rapporterar på nästa möte om ansökan har gått vidare.

10.11 Beredskap i kemikalieolyckor

SE informerade om HNS table-top övningen som organiserades i Fredrikshavn den 17-18 februari 2015. Första delen av övningen gick ut på från att kartera kapacitet för HNS - olyckor i de olika länderna inkluderande HNS funktioner, brandfunktioner, akut omhändertagande och SAR. Själva scenariot för övningen var ett kemikaliefartyg och ett containerfartyg kolliderar i Skagerrak och de fem grupperna får grunda en stab sinsemellan för koordinering av sambandstjänster, skyddshamnar, kommunikation till media, sanering o.s.v. Idén med övningen var att man har minst möjligt tillgänglig information vid övningens början, vilket ofta är situationen med reella händelser också. SE hade även bett övningens deltagare för en utvärdering av övningen.

AG diskuterade övningen. Det noterades att övningen kräver aktivt deltagande och önskemålet är att minst tre deltagare per land deltar övningen för att ha den önskade effekten. Även observatörer (t.ex. IS) kan med fördel delta. Och de som deltar måste känna till avtalet och dess manual. Ytterst viktigt är också att de som deltar övningen informerar andra där hemma om erfarenheten samt tar vidare kunskapen till reell kapacitet nationellt/nordiskt.

Det noterades att Fredrikshavn är ett ypperligt ställe att ha en table-top övning och kanske man skulle kunna en övning varje år. NO vill undersöka möjligheterna för att planlägga och genomföra nästa års övning. DK informerade att de inte alls har någon HNS kapacitet. FI konstaterade att eventuellt om några år skulle de kunna ha ansvaret för övningen. AG beslöt att anmoda Plenum att ta beslut om HNS övning skulle organiseras varje år.

Till slut uppdaterade länderna RITS/MIRG-status i de olika länderna. I FI är MIRG fungerande, i SE är tre kommuner med och i NO är styrkorna fördelade i Oslo och Bergen. DK och IS har ingen MIRG kapacitet (DK har MIRG men endast till skeppsbrand – inte till KEM).

10.12 SSN/CECIS + alarmeringsrutiner/rapporteringsrutiner

Länderna har varit bekymrade över de olika alarmeringssystemen och dubbelarbetet som de kan medföra. Nuförtiden går alarmering ut på frånan att POLINF och POLWARN skall matas in på EMSA:s SafeSeaNet-system varifrån de blir överförda till DC ECHO:s CECIS-system. CECIS skall användas till POLFAC.

Ordförande informerade att på Inter-Secretariat möte hade det kommit fram att DC ECHO önskar deltagande från de regionala avtalen till genomgång av CECIS resursdatabas. Man vill undersöka om det är möjligt att länka resurskatalog som finns i manualer av de olika avtalen direkt till CECIS databas för att undvika dubbla system och dubbla uppdateringar. NO/ordförande ställde upp som frivillig från KBH avtalet att delta detta arbete.

10.13 KBH övningar

AG uppdaterade övningskalendern och noterade att KBH-Öst övningen organiseras i Kemi, FI, vecka 13 och KBH-Väst övningen organiseras i DK vecka 39. NO kommer att delta Väst-övningen bl.a. med ett fartyg (Kystvagt). AG påminde sekreteraren att preparera ett underlag för rapportering av övningar.

AG diskuterade hamnavgifter som tillkommer då man deltar övningar. Hamnavgifter kan bli rätt kostsamma. AG uppmanade de som organiserar övningar att ta reda på hamnavgifter och informera om dessa till deltagare. Organiserare kan med fördel även välja övningsställen som är i prisklass från den billigare ändan.

På tal om övningar i övrigt noterade SE att de har uppdaterat deras övningsmanual som en del av nationell beredskapsplan. NO informerade att NOFO har "oil-in-water" övning vecka 24. I Oslo organiseras en HNS-övning och utanför Stavanger en strandövning (vecka 38).

10.14 Claims management

FI informerade om IOPC-träning i Finland i december 2014 där nationella ansvariga, IOPC och ITOPF var presenterade. Träningen hade varit lyckad och FI noterade att IOPC/ITOPF gärna kan inbjudas till liknande träningar i andra länder.

SE informerade om försäkringsbolagets beslut i Tjörn-fallet. Kustbevakningen fick 100 % tillbaka men MSB endast 56-57 % p.g.a. "svårigheten" med att beskriva kostnader i en strandoperation. Rimliga och skäligen kostnader skulle endast tas i beaktande. ITPOF hade stor påverkan på detta resultat.

AG diskuterade rollen av skadestånd i oljebekämpning. Man borde inkludera skadestånd till övningar. T.ex. skulle man kunna ha en kort table-top hur man effektivt beaktar skadestånd från första början. I tillägg skulle man kunna ha ett projekt om vintersanering.

AG kommer att anmoda Plenum om att godkänna att workshops i Claims Management organiseras back-to-back med AG-mötet två års mellanrum. I så fall skulle nästa bli 2016 då AG mötet hålls i IS.

10.15 STS operationer

Vid senaste Plenum hade Åland/FI frågat hjälp/lagstiftning från de andra länderna angående STS. DK skickade material till Åland/FI och ärendet anses vara i ordning nu. Ämnet bibehålls dock på AG arbetslista om något nytt dyker upp.

6. Övriga ärenden

Under övriga ärenden behandlades NO presentation av testhallen i Horten samt NO förslag om 2017 övning, SE information om ett projekt samt nyheter från Inter-Secretariat mötet som organiserades i Lissabon den 12 februari 2015.

NO gjorde reklam för det nationala centret för testning av oljebekämpningsutrustning som ligger i Horten. Mera information samt kalender för reservationer finns på Kystverkets hemsida <http://www.kystverket.no/Beredskap/Nasjonalt-senter-for-testing-av-oljevernutstyr/>.

NO informerade att de har planerat att söka medel från DG ECHO till en övning 2017. Övningen kommer eventuellt att pågå som samarbete mellan KBH- och Bonn-avtalen. NO önskade få veta om andra länder (särskilt SE och DK) ville vara med i ansökan som partners. NO ville ha ett svar snarast möjligt.

SE informerade om ett MSB projekt där en konsult kommer att kartlägga olika myndigheters roll i oljebekämpning i de olika nordiska länderna. Konsulten kommer att ta kontakt med de olika myndigheterna i Norden. Projektet är en del av åtgärder i enlighet med strategin för oljeskadeskydd. Projektets resultat kommer att presenteras på HELCOM Response och Shore, samt KBH Plenum.

EMSA/DG ECHO Inter-Secretariat mötet organiserades i Lissabon den 12 februari 2015 (Bilaga 3). Ordförande samt sekreterare representerade KBH-avtalet på mötet. På mötet hade EMSA informerat att de kommer att starta en process "Equipment Assistance Service". EMSA vill bygga depoter för "dyrt" material och första av dem kommer antagligen att ligga i Nord-Europa. EMSA kommer att utnyttja gap-analyser som de regionala avtalen har gjort samt deras riskkarteringar och vilket material saknas. Bland annat kommer resultat från Brisk och Be-Aware-projekten användas. Ordförande noterade att i detta skede vet vi inte hur detta arbete "tas vidare" i de olika avtalen och de olika länderna, och att vi bör invänta att EMSA tar kontakt.

EMSA hade uppmanat de olika avtalen att utnyttja MAR-CIS databasen samt MAR-ICE nätverket i övningar. I databasen finns 213 data-ark om olika kemikalier och det är fråga om ett brukarvänligt system. CEDRE Frankrike är kontaktpunkt för nätverket.

EMSA och DG ECHO organiserar Joint Workshop i juni 2015 och de ville ha temaförslag till agendan av denna workshop med deadline den 15 mars 2015. AG diskuterade flitigt olika möjliga tema för workshopen. Som viktigt noterades bl.a. olika regionala avtal i samarbete med EMSA och EU samt kopplingen mellan bekämpning off-onshore. (förslagen som skickades in till EMSA var följande:

- 1) Practical use of EU States Claims Management Guidelines for operational purposes during emergency response operations – both at sea and shoreline operations,
- 2) Host Nation support – national experiences related to real incidents (acute pollution),
- 3) Coordination and co-operation – regional agreements vs EMSA and EU,
- 4) Joint at-sea and on-shore oil spill pollution exercises.

Ytterligare ville EMSA dryfta CECIS resursdatabas tillsammans med de regionala avtalen (se punkt 10.12). I detta arbete från KBH-avtalet deltar ordförande.

7. Följande möte

Nästa möte i arbetsgruppen organiseras i Horten, NO, den 20 oktober 2015. Mötet fortsätter som Plenum den 21-22 oktober 2015 i samma plats. Tidfrist för material till Plenum är den 20 augusti 2015.

8. Mötets avslutande

Ordförande tackade alla för ett gott möte och flitig diskussion. Ordförande samt deltagare tackade de svenska värdarna för ett fint arrangemang i Karlskrona.